

Wet op de Staatsschuld**Wetsvoorstel van 18 oktober 2019 → Niet verenigbaar/Strijdig met Fundamentele rechten van de mens!**

1. Tijdelijke voorzieningen voor de financiering v.d. staatsbegroting => machtiging tot onbeperkt lenen
2. Wijzigingen van de Wet op de Staatsschuld => intrekken strafbepalingen

Waar gaat het om? Welk belang wordt nagestreefd?

Beweerdelijke ratio/het doel en de strekking → Lenen ter financiering staatsuitgaven

Feitelijke ratio/het doel en de strekking

→ Introductie **straffeloosheid**
MinvFin/Hoefdraad

→ Ondergraving van het Doel en de Strekking van het in standhouden van een Parlementaire Democratie, o.a. de parlementaire controle van de Regering

Controle op welke wijze?

Bestaan wettelijke rechtsnormen ter handhaving

⇒ **Versteving (parlementaire) dictatuur**

Gevolgen voor de Burgers van Suriname?

1. Ongebreidelde Machtuitoefening
2. Toename Monetair Financiering
3. Toename Inflatie in de Economie
4. Toename Waardedaling van de SRD

→ Zware Aantasting Koopkracht van het Inkomen en Spaarvermogen v.d. Burgers

De straffeloosheid van de MinvFin/Hoefdraad wordt bereikt door de wet te wijzigen zodanig dat de **gebonden bevoegdheid** (de wettelijke beperking van zijn beleidsvrijheid o.g.v. rechtsnormen) niet meer bestaat, de handelingen van Hoefdraad niet meer aan normen zijn onderworpen, m.a.w. Hoefdraad is onbeperkt bevoegd schulden/leningen aan te gaan! Er vindt een transformatie van gebonden bevoegdheid naar **discretionaire bevoegdheid**.

De wetswijzigingen kunnen de beoogde straffeloosheid niet realiseren vanwege de niet verenigbaarheid met mensenrechtenbepalingen en vanwege de strijdigheid met grondwettelijke bepalingen...!

Welke Wetsartikelen worden gewijzigd?

→ Artikel 1 van het Wetsvoorstel:

1. Artikel 3 lid 1 tot en met 4 van de Wet op de Staatsschuld

OBLIGOPLAFONDS = Leningenplafonds = Schuldenplafonds Artikel 3

1. Het obligoplafoond voor de bruto binnenlandse Staatsschuld is het nominaal bedrag in Surinaamse munt uitgedrukt, dat gelijk is aan **25 procent** van het **nominaal bruto binnenlands product**, op miljoenen guldens nauwkeurig afgerond.
2. Het obligoplafoond voor de bruto buitenlandse Staatsschuld is het nominaal bedrag in Surinaamse munt uitgedrukt, dat gelijk is aan **35 procent** van het nominaal bruto binnenlands product, op miljoenen guldens nauwkeurig afgerond.
3. Van geldbedragen luidende in vreemde muntaanduiding wordt de equivalente waarde in Surinaamse munt becijferd tegen de wisselkoersen volgens de notering van de Centrale Bank van Suriname op de laatste bankdag van het kalenderjaar waarop het nominaal bruto binnenlands product betrekking heeft.
4. Het obligoplafoond voor de totale bruto Staatsschuld is het nominaal bedrag in Surinaamse munt uitgedrukt, dat gelijk is aan de som van de obligoplafond voor de bruto binnenlandse en de bruto buitenlandse Staatsschuld en overeenstemt met **60 procent** van het nominaal bruto binnenlands product, op miljoenen guldens nauwkeurig afgerond.

Artikel 3 betreft bepalingen inhoudende de **Gebonden Bevoegdheid**.

Het doel en de Strekking is:

1. Normen voor
Parlementaire Controle
2. Respecteren, uitvoeren en beschermen van de
Fundamentele Rechten
3. Vermijding Monetaire
Financiering
4. Vermijding Inflatie
5. Vermijding
Depreciatie/Devaluatie

Ultiem oogmerk:

**Bevordering koopkracht van het
Inkomen en Vermogen**

Machtiging om in afwijking van de in het bovenstaande vermelde rechtsnormen i.c. Verbodsbepalingen de leningenplafonds **niet te overschrijden** alsnog bevoegd te zijn onbeperkt leningen aan te gaan...!

→ Artikel 2 lid 1 aanhef en sub a van het wetsvoorstel:

2. Wijziging van artikel 3a lid 1 van de Wet op de Staatsschuld => **zinsnede wijziging**

In een periode van negatieve groei van het nominaal bruto binnenlands product en/of stijging van de wisselkoers waardoor de Staatsschuld ten opzichte van het bruto binnenlands product het obligoplafoond zoals bedoeld in artikel 3 de leden 1, 2 en 4 overschrijdt vanaf het eerste jaar waarin dit het geval is tot en met het jaar waarin de Staatsschuld ten opzichte van het bruto binnenlands product wederom onder het wettelijke vastgesteld niveau komt te liggen, is **het bepaalde in de leden 2 en 3** van dit artikel van toepassing.

In een periode van negatieve groei van het nominaal bruto binnenlands product en/of stijging van de wisselkoers waardoor de Staatsschuld ten opzichte van het bruto binnenlands product het obligoplafoond zoals bedoeld in artikel 3 de leden 1, 2 en 4 overschrijdt vanaf het eerste jaar waarin dit het geval is tot en met het jaar waarin de Staatsschuld ten opzichte van het bruto binnenlands product wederom onder het wettelijke vastgesteld niveau komt te liggen, is **het bepaalde in de leden 2 en 3** van dit artikel van toepassing.

De wettelijke regeling houdt in een bepaling ter normering van de handelingsvrijheid van de Minister van Financiën/Hoefdraad. Het betreft aldus een regeling ter vaststelling dat er sprake is van een gebonden bevoegdheid (bevoegdheid is gelimiteerd...!). Door de wijzing in de laatste volzin (het doorhalen van de zinsnede 'en 3' in de laatste volzin) zal blijken dat de hierna volgende bespreking betreft het opheffen van de gebonden bevoegdheid, het dus toestaan dat er geen beperkingen in acht moeten worden genomen bij bepaling hoeveel nieuwe schulden de minister/Hoefdraad mag aangaan.

→ Artikel 2 lid 1 aanhef en sub b van het wetsvoorstel:

3. Artikel 3a lid 3 van de Wet op de Staatsschuld **vervalt => opheffing gebonden bevoegdheid**

3. Het is de Minister slechts toegestaan schuldverplichtingen aan te gaan ter financiering van kosten en programma's op de vigerende begroting waarvoor in de begroting is aangegeven dat deze met binnenlandse of buitenlandse financiering zullen worden gerealiseerd, waarbij de totale schuldverplichtingen niet meer kunnen bedragen dan het begrotingstekort, met dien verstande dat het begrotingstekort:

- a. in het eerste jaar niet meer kan bedragen dan 6.5 procent van het nominaal bruto binnenlands product.
- b. in de jaren daarna, indien de in lid 1 beschreven overschrijding voortduurt, het begrotingstekort niet meer mag bedragen dan 5 procent van het nominaal bruto binnenlands product.
- c. indien de in lid 1 beschreven overschrijding voortduurt, na het vijfde jaar de Minister volgens de in dit lid onder a en b getroffen voorzieningen geen schuldverplichtingen meer kan aangaan, maar indien nodig slechts volgens de voorziening in artikel 3 lid 5.

- d. financiering van de operationele uitgaven op de vigerende begroting kan geschieden door middel van binnenlandse financiering tot het percentage van de geraamde middelen van de gewone dienst van de begroting over het lopend dienstjaar, als genoemd in artikel 21 van vigerende bankwet.

Artikel 3a lid 3 betrof een reglementering van de beleidsvrijheid van de MinvFin/Hoefdraad, aldus er was een wettelijke regeling die de gebonden bevoegdheid als rechtsnorm had vastgelegd die door de parlementsleden kon worden toegepast bij de uitoefening van hun parlementaire controle van het regeringsbeleid/de regeringshandelingen.

Gevolg: opheffing gebonden bevoegdheid is verzwakking parlementaire controle, is de ondergraving van de grondwettelijk voorziene democratische rechtsstaat met als staatsinrichting een scheiding der machten. Thans veroorzaakt de wetswijziging het weghalen van de instrumenten het handelen van de regering te controleren, immers de rechtsnormen ter handhaving van goed bestuur worden uit de wet weggehaald.

Eindresultaat: ongebreidelde toename van de staatsschulden, onbeheersbare staatsfinanciën en machtspolitiek met als gevolg een voortdurende en verzwaarde armoedig bestaan voor ruim 80 % van de burgers van Suriname.

→ Artikel 2 lid 1 aanhef en sub c van het wetsvoorstel:

4. De artikelen 5 lid 2, 25, 26 en 27 **vervallen: opheffen strafbepalingen/introductie straffeloosheid**

A. Artikel 5 lid 2 van de Wet op de Staatsschuld

Onverminderd het bepaalde in artikel 25 leden 1 en 2 is de Minister direct aansprakelijk wegens het overschrijden, in strijd met de bepalingen van deze wet, van een obligoplafond, ook na zijn aftreden als Minister.

Burgers kunnen de Minister van Financiën/G. Hoefdraad in een civiele zaak aansprakelijk stellen voor het gepleegd hebben van een onrechtmatige daad. Het overschrijden van de obligoplafonds=leningenplafonds=schuldplafonds zijn onrechtmatige handelingen en de schade voortvloeiende uit betreffende onrechtmatige handelingen is te verhalen op de minister. Toepassing van het leerstuk van de onrechtmatige (overheids-)daad.

Vervallen verklaring van de bepaling dat de Minister aansprakelijk is voor het overschrijden van de leningenplafonds beoogt de rechtens expliciet bestaande verhaalsaansprakelijkheid te elimineren.

Kan dit...? Nee...!

Een wetsproduct kan de in het recht ontwikkelde leerstuk van de onrechtmatige daad niet beperken c.q. elimineren. Bovendien een rechterlijke belangenafweging concludeert dat alsdan sprake is van een onrechtmatige daad en de eventueel daarbij opkomende aansprakelijkheid voor de ontstane schade (de causaliteitsvereiste).

B. Artikel 25 van de Wet op de Staatsschuld => op te heffen strafbepalingen

Het wetsvoorstel schrapt de volgende strafbepalingen...!

Artikel 25

1. Opzettelijke overtreding van het bepaalde in de artikelen 4 lid 1, 5 lid 2, 12 lid 1 en 20 leden 1 en 2 van deze wet, wordt gestraft met **gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren** en geldboete van ten hoogste SRD. 2.000.000,- (Twee miljoen SRD).
2. Niet-opzettelijke overtreding van het bepaalde in de artikelen 4 lid 1, 5 lid 2, 12 lid 1 en 20 leden 1 en 2 van deze wet, wordt gestraft met **gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren** en geldboete van ten hoogste SRD. 1.000.000,- (Eén miljoen SRD)
3. De in dit artikel strafbaar gestelde feiten worden aangemerkt als **misdrijven**.
4. Iedere strafoplegging volgens deze wet bevat tevens de ontzetting voor ten minste tien jaren van elk der navolgende rechten:
 - a. het bekleden van ambten of van bepaalde ambten;
 - b. het kiezen en de verkiesbaarheid bij krachtens wettelijk voorschrift uitgeschreven verkiezingen voor de volks vertegenwoordigende organen.
5. Indien toepasselijk bevat iedere strafoplegging tevens de ontneming van de waarde der zaken of de zaken zelve die geheel of gedeeltelijk door middel van de feiten strafbaar gesteld in deze wet, zijn verkregen. Gelijke toepassing vindt plaats ten aanzien van het geldelijk voordeel hetwelk de schuldige of een ander is toegevalen.

C. Artikel 26 van de Wet op de Staatsschuld => op te heffen strafbepalingen

Ook een voormalige, een ontslagen of een ontheven minister van financiën is strafrechtelijk te vervolgen...!

Introductie straffeloosheid van een minister.

D. Artikel 27 van de Wet op de Staatsschuld: periode van strafvervolg

VERVOLGING EN VERJARING

Artikel 27

1. Het onderzoek voorafgaand aan de vervolging en de vervolging zelve van Ministers en gewezen bewindslieden vinden plaats overeenkomstig het bepaalde in de Wet In Staat van Beschuldigingstelling Politieke Ambtsdragers (S.B. 2001 no. 72) en het Wetboek van Strafvordering (S.B. 1977 no. 94, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1989 no. 100).
2. Het recht tot vervolging uit kracht van deze wet verjaart door een tijdsverloop van zes jaren.
3. De termijn van verjaring vangt aan op de dag waarop ten aanzien van de Minister of gewezen bewindsvrouw een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit als bij deze wet bedoeld is gerezen zoals omschreven in artikel 19 lid 1 van het Wetboek van Strafvordering.
4. Stuiting der verjaring geschiedt overeenkomstig het bepaalde in artikel 98 van het Wetboek van Strafrecht.

Het Wetsvoorstel beoogd de Minister van Financiën te vrijwaren voor strafvervolgung door de starbepalingen te schrappen.

Eveneens een bevestiging van de introductie van straffeloosheid. Een minister van financiën wordt boven de wet geplaatst.

Kan dit...? Nee...!

Juridisch-technisch beletsel rechtswerking wetsvoorstellen

Ter verdieping van de rechtskennis is het van belang het legaliteitsbeginsel zoals dit in artikel 1 van het Wetboek van Strafrecht is vastgelegd aan een nadere beschouwing te onderwerpen. Rechtswetenschappelijk is het strafrechtelijke legaliteitsbeginsel slechts in negatieve zin verwoord, namelijk 'geen feit is strafbaar dan uit kracht van een daaraan voorafgegane wettelijke strafbepaling'. Dit beginsel is ontleend aan het Romeins recht en wordt veelal in het strafrecht aangehaald als het 'nulla poena sine lege'-beginsel, dat vrij vertaald betekent 'geen straf zonder daartoe bestaande wettelijke strafbepaling'.

De andere benadering van het legaliteitsbeginsel in de rechtswetenschap betreft de idee in positiefrechtelijk zin een gedraging van een individu als strafwaardig te bestempelen. Deze benadering lijkt op het eerste gezicht in tegenspraak te zijn met het legaliteitsbeginsel, echter het behoort wel degelijk tot de rechtsdoctrine geldend in Suriname. Immers, reeds in 1921 heeft de Hoge Raad overwogen dat een handeling die 'evident strafwaardig' is, onder bepaalde voorwaarden ook zonder expliciet wettelijk verbod bestraft kan worden (zie het Elektriciteit-arrest van de Hoge Raad, waarin een tandarts bestraft werd doordat rechterlijk is overwogen dat het aftappen van elektriciteit diefstal was).

Uit hetgeen in het voorafgaande is overwogen is het van belang het besef te hebben dat een positiefrechtelijke benadering van het legaliteitsbeginsel in de rechtsdoctrine zich ten opzichte van wat in artikel 1 van het Wetboek van Strafrecht is bepaald, als volgt laat kenschetsen: 'dit artikel staat niet in de weg aan een rechterlijk oordeel en de straf (schadeplichtig wegens aansprakelijkheid) van een minister ('een ieder') die schuldig is aan een handelen of nalaten (in civilibus: een onrechtmatige daad), hetwelk ten tijde van het handelen of nalaten geschiedde, een misdrijf (in civilibus: een onrechtmatige daad) was overeenkomstig de algemene rechtsbeginselen welke door de beschaafde volken worden erkend'. Dit betekent dat in plaats van een wettelijke bepaling dat ook een voorafgaand rechtsbeginsel rechtsgrond kan zijn voor het opleggen van straf, een schadevergoeding als 'boete'. Ter illustratie: hierbij kan men denken aan de rechtsgedachte dat dit rechtsbeginsel het mogelijk maakt dat oorlogsmisdadigers berecht kunnen worden, zelfs zonder dat er een uitdrukkelijke wettekst bestaat die oorlogsmisdaden bestraft (Neurenberg-proces ter bestraffing van ministers van het Naziregime na afloop van de Tweede Wereldoorlog).

Eindconclusie

Het wetsvoorstel van de NDP-coalitie in De Nationale Assemblée heeft als doelstelling de minister van financiën/de heer G. Hoefdraad te machtigen tot het aangaan van nieuwe binnenlandse en buitenlandse leningen. Maar feitelijk zijn daarnaast ook voorstellen tot

wijziging van de Wet op de Staatsschuld opgenomen die de straffeloosheid van de huidige en voormalige minister van financiën mogelijk maken.

De wetsvoorstellen tot introductie van de straffeloosheid van de minister is een ondergraving van de handhaving van een democratische rechtsstaat, een directe ondermijning van het bestaan van de parlementaire controle van de handelingen van de regering en effectueert c.q. verstevigd de dictatuur van de huidige regeringsleider dankzij een gewetenloze NDP-coalitie in De Nationale Assemblée.

Paramaribo, 23 oktober 2019

Anand Biharie
Stichting CPAS